

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Melhus kommune
Rådhusvegen 2
7224 Melhus

Deres ref.
16/5871-24

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Melhus kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 3. mars 2017 fra Melhus kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Melhus kommune:

«Sammenslåing av Heimdal politistasjonsdistrikt og lensmannsdistriktene Klæbu, Melhus, Midtre Gauldal, Holtålen, Røros, Oppdal, og Rennebu, til Gauldal politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Heimdal politistasjon, Midtre Gauldal lensmannskontor, Røros lensmannskontor, Oppdal lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 23. mars 2017 oversendt klagen fra Melhus kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Melhus kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Melhus kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt nasjonale diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe.

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

Det fremgår at Melhus kommunes klage av 3. mars 2017 at kommunen krever omgjøring av Politidistriktets avgjørelse om lokal struktur i Gauldal politistasjonsdistrikt, og kommunen har blant annet anført at de har følgende innsigelser:

- Valget av lokasjon for politistasjon sør på Heimdal
- Melhus kommune mener at det har vært en «*skinnprosess*», med manglende involvering av kommuner, i strid med god forvaltningsskikk og i strid med retningslinjene fra Politidirektoratet

Melhus kommune har utover dette blant annet anført at politimesteren ikke har kommentert det unisone lokalpolitiske kravet med ett ord i tilrådingen. Videre er det anført:

«Muntlig har han i formannskapet i Melhus sagt at stasjonen skal legges til Heimdal fordi Heimdal er tettere befolket enn Melhus sentrum. Med andre ord ønsker politimesteren en lokalisering av politistasjon sør som kun baserer seg på en gammeldags sentraliseringstanke. Det er lite tillitvekkende at politimesteren ikke har en politifaglig begrunnelse for å insistere på at politistasjon sør bør legges til Heimdal.

Prosessene er gjennomført i strid med god forvaltningsskikk og i strid med gitte retningslinjer fra Politidirektoratet. Melhus kommune vil også påpeke at KS v/ styreleder Gunn Marit Helgesen i brev av 28.09.16 til Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen påpekte viktigheten av å ha en ryddig prosess med en reell påvirkningsmulighet.

På denne bakgrunn vil prosessen og vedtaket påklages; og det bes om at Politidirektoratets vedtak omgjøres, og at politistasjon sør lokaliseres utenfor Trondheim kommune.

Melhus kommune er også kjent med at det parallelt med prosessen om endring i politidistriktets lokale struktur også pågår en prosess i regi av Politiets fellestjenester, for å finne nye lokaler til politistasjon sør. Her gikk det ut en åpen invitasjon til at interessenter kunne melde seg, med frist 09.01.17. Det er fra Politiets fellestjenester allerede tatt en beslutning om at stasjonen skal legges til Heimdal; brev om dette gikk ut til en aktør i Melhus 01.02.17. Dette skjer altså lenge før klagefristen for lokal struktur har gått ut; noe som underbygger at det hele har vært en skinnprosess der det er bestemt på forhånd at politistasjon sør skal legges til Heimdal.

Ettersom det følger av Politidirektoratets rundskriv av 01.06.16 at en klages skal gis oppsettende virkning, vil Melhus kommune be om at prosessen med å finne nye lokaler til politistasjon sør stanses umiddelbart og at det gjennomføres en ny utlysning etter at klagen er avgjort».

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at syv av 49 kommuner i Trøndelag politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Melhus kommune. Dette er henholdsvis Rennebu, Selbu, Holtålen, Roan, Skaun, Orkdal og Stjørdal kommuner. Samtlige av disse uttrykker støtte til Melhus kommunes synspunkt vedrørende lokalisering av politistasjon sør.

For øvrig har kommunene blant annet fremholdt følgende:

- Rennebu kommune:
Vi ønsker å uttrykke bekymring for framtida når det gjelder det forebyggende arbeidet for våre barn og unge samt at det blir svært lange avstander og lang responstid om

noe skjer i distriktet vårt. Vi forventer at politikontakt vil bli opprettet umiddelbart for å «erstatte» framtidig fravær av nærpoliti».

- Selbu kommune:

«Å legge begge politistasjoner som skal betjene i hovedsak hele «gamle» Sør-Trøndelag i Trondheim ses ikke som formålstjenlig, og en plassering sør for Trondheim er helt klart å foretrekke, ikke minst beredskapsmessig.

Det er også all grunn til å stille spørsmålstegn ved prosessen rundt lokaliseringssinnstillingen, da mye virker å være bestemt allerede før klagefristen er gått ut».

- Holtålen kommune:

«Vi opprettholder vårt standpunkt om at Politistasjonen Sør legges utenom Trondheim kommune og vil anbefale at den lokaliseres til Melhus kommune».

- Roan kommune:

«Vi viser til vedtak i Sør-Trøndelag KS fylkesmøte der det var nærmest enstemmighet om at vi IKKE ønsker at politistasjon sør skal ligge i Trondheim kommune. Med de avstander det handler om, burde politistasjon sør ligge sør fra Trondheim kommune».

- Skaun kommune:

«Skaun kommune støtter Melhus sin klage på lokalisering av politistasjon sør».

- Orkdal kommune:

«Orkdal kommune støtter Melhus kommune sin klage angående at 2 av 3 politistasjoner i Trøndelag skal plasseres i Trondheim by».

- Stjørdal kommune:

«Selv om berørte kommuner i denne omgang kun inviteres til å gi innspill i forhold til de prosessinnsigelser som er fremmet i klagen fra Melhus kommune, vil det også kunne være aktuelt å inngi høringsinnspill på selve lokaliseringen. En forutsetning for dette kan være at prosessuelle feil og mangler er så store at det kan ha påvirket slutningen i saken. Stjørdal kommune vurderer at dette er gjeldende i denne saken.

Stjørdal kommune har i tidligere høringsinnspill konkludert med at nærpolitireformen med de endringer som er foreslått, vil ha en viss sentraliserende effekt, og at det derfor vil være viktig å se etter desentraliserende lokaliseringalternativer. Stjørdal kommune vil gjenta og forsterke dette innspillet i denne sammenhengen, og gi Melhus kommune støtte i sitt syn om lokalisering av politistasjon syd sør for Trondheim...».

Til sist gir Melhus i sitt oversendelsesbrev til Politidirektoratet, uttrykk for at resultatet av at involveringen har vært fraværende, og at prosessen fremstår som en skinnprosess. Stjørdal kommune har ingen kommentar til dette punktet, ut over at det ikke styrker opplevelsen av en god og inkluderende prosess, at berørte kommuner får 6 virkedager til å inngi uttalelse i saken».

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 23. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Melhus kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om sammenslåing av Heimdal politistasjonsdistrikt og lensmannsdistriktene Klæbu, Melhus, Midtre Gauldal, Holtålen, Røros, Oppdal, og Rennebu, til Gauldal politistasjonsdistrikt, var basert på tilråding fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilråding er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og fagforeninger.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Melhus kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 14. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Melhus kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Melhus kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Rennebu, Selbu, Holtålen, Roan, Skaun, Orkdal og Stjørdal kommuner. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Trøndelag om endringer i den lokale strukturen i Trøndelag politidistrikt.

Etter Politidirektoratets vurdering er det utfordringer knyttet til å tolke klagen fra Melhus kommune innenfor klageordningens virkeområde. Direktoratet har imidlertid lagt til grunn at kommunen klager på vedtaket om å avvikle tjenestested i Melhus kommune og videreføre tjenestested på Heimdal i Trondheim kommune. Politidirektoratet har forstått klagen slik at det i dette ligger at Melhus kommune ønsker ressursene som hører til Heimdal politistasjon til et tjenestested i Melhus kommune.

Politidirektoratet har også fremholdt at Melhus kommunes argumenter har vært kjent og vurdert både av Trøndelag politidistrikt og av direktoratet. De endringene som er besluttet for Trøndelag politidistrikt vil etter Politidirektoratets vurdering legge til rette for at de sentrale kravene til polititjeneste som er beskrevet i Prop. 61 LS (2014-2015) og Innst. S 306 (2014-2015) kan ivaretas.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har for øvrig i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene.

Melhus kommune har i klagen blant annet anført at politistasjon sør bør plasseres utenfor Trondheim kommune, og etterlyser en politifaglig begrunnelse for denne løsningen. Politimesteren har brev av 14. mars 2017 opplyst at kommunene Klæbu og Trondheim i sine høringssvar har påpekt betydningen av å legge politistasjon sør i Trondheim kommune. Trondheim kommune har i sin høringsuttalelse blant annet uttalt: *«For Trondheim kommune er det vesentlig å holde fast ved politimesterens vurdering av plassering av tjenesteenhet sør på Heimdal»*. Klæbu kommune anførte i sin høringsuttalelse blant annet følgende: *«Klæbu kommunestyre påpeker viktigheten av at politistasjon Trondheim Sør blir lagt til Trondheim»*.

Videre har politimesteren fremholdt at ifølge Statistisk sentralbyrås befolkningsfremskriving vil befolkningen i politistasjon sør sitt område i 2040 være ca. 88 500, hvor Heimdal krets vil utgjøre ca. 59 000. Dette betyr at størstedelen av det publikumet stasjon sør skal betjene vil være bosatt i Heimdalsområdet. Når det gjelder oppdragsmengden for de tre enhetene Melhus, Klæbu og Heimdal, ligger ca. 80 prosent av oppdragsmengden innenfor ansvarsområdet for dagens Heimdal politistasjon. At ny politistasjon blir lagt til Heimdalsområdet vil etter Politidirektoratets vurdering blant annet kunne ha betydning for responstid og øvrig politiarbeid. For øvrig har politimesteren fremholdt at Heimdal er det området i Trondheim med størst tetthet

av personer med fremmedkulturell bakgrunn, og hvor det blant annet ligger et stort statlig mottak.

Politimesteren har opplyst at Heimdal politistasjon i fremtiden vil få en sentral rolle og vil være drivkraften i det nye politistasjonsdistriktet. Gjennom en slik modell vil det i tillegg til å styre patruljetjenesten også være mulig å bygge robuste fagmiljøer. Etter departementets vurdering er det gjort gode politifaglige vurderinger som ligger til grunn for valget av politistasjon og administrasjonssted på Heimdal.

Departementet ser i likhet med Politidirektoratet de fordeler politimesteren har vist til med hensyn til lokalisering der behovet til daglig er størst, både med hensyn til responstid og øvrig politiarbeid. Departementet mener for øvrig at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av mannskaper til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid.

Departementet vil også fremholde at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Politikontakten som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, vil etter departementets vurdering, på en god måte kunne bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Melhus kommune har også klaget på prosessen vedrørende endring av tjenestestedsstruktur, herunder manglende involvering av kommunene. Ut fra den dokumentasjonen som er fremlagt i saken, mener departementet at kravene til forutgående prosess oppfylt. Det kan blant annet vises til oppdragsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 2016 – del 3 av 14. mars 2016 og Politidirektoratets brev til politidistriktene 1. juni 2016. Politimesteren har vurdert Melhus kommunes synspunkter og foretatt en avveining av hensynene av hva som vil være den beste løsningen for befolkningen opp mot ressursgrunnlaget og de polisiære forhold.

For øvrig vil departementet bemerke at prosessen som gjelder bygging av ny politistasjon på Heimdal ikke er tema i denne forbindelse.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Melhus kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerød
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur